

DIRVA

Nr. 26

Kovas-March 4, 1963

Cleveland, Ohio

Dabartinė Berlyno padėtis

AMERIKIEČIŲ-SOVIETŲ NAUJŲ PASIKALBĖJIMŲ DĖL BERLYNO ATEITIES IŠVAKARĖSE NIKITAI CHRUSČIOVUI PASAKIUS, KAD NEBŪSIĄ TAIKOS EUROPOJE IR PASAULYJE. KOL NEBUS PASIRAŠYTA TAIKOS SUTARTIS SU VOKIETIJA. — GEN. L. D. CLAY TUOJ PAREIŠKĖ 'SPIEGELIUI', KAD SOVIETAI NEPASIRAŠYSIĄ TOKIOS SUTARTIES, KOL SANTYKIAI YRA ĮTEMPTI IR TODEL TA ĮTAMPA YRA AMERIKAI NAUDINGA, NORS IR GALI VESTI PRIE KARO.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Iš karinio taško žiūrint, Kubos krizė įrodė štai ką. Amerikiečiams prie tos salos sutraukus pakankamai konvencionalinių karo pajėgų, kurios užtikrintų laimėjimą ginkluoto susirėmimo atveju, sovietai turėjo arba griebtis atominių ginklų arba nusileisti. Jie pasirinko antrąją galimybę. Tiesa, rašant šias eilutes, Chruščiovas per radiją gyrėsi, kad jis nusileidęs tik mainais už JAV pažadą nepulti Kubos, tačiau tas nepakeitė jėgų santykio. Chruščiovas negalėjo rizikuoti visuotiniu karu -- už tai jis nusileido. Už faktą, kad vis dėlto Kuba liko raudona sala JAV pašonėje ir komunizmo židiniu visai lotynų Amerikai, yra atsakinga dabartinė Washingtono administracija, kuri nenorėjo ar neturėjo pakankamai stiprių nerų susidariusį jėgos santykį išnaudoti iki logiško galo.

Šiandien panaši situacija yra Berlyne. Tas miestas yra apsuptas stipresnių sovietų konvencionalinių karo pajėgų. Jei jos pradėtų žygti į laisvą miesto dalį, Kennedy turėtų apsispręsti panašiai kaip Chruščiovas Kubos atveju: nusileisti ar pradėti atominį karą. Tačiau Kennedy uždavyns yra daug lengvesnis, nes ir jis ir Chruščiovas žino, kad atominiam karui amerikiečiai yra geriau apsiginklavę negu sovietai. Tai, žinoma, iki tam tikro laiko, yra garantija, kad sovietai nieko rimto nepradės.

Apie dabartinę Berlyno padėtį įdomų pasikalbėjimą -- sugen. Luciu D. Clay paskelbė Hamburgo magazinas Der Spiegel savo vasario 27 d. Nr. Lucius DuBignon Clay yra būdingas atstovas to amerikiečių socialinio sluoksnio, kurį bolševikai vadina "valdančiu ratu". Kilęs iš senos pietiečių giminės, -- jo prosenelis jau buvo Valstybės Sekretorium, -- Clay pirmojo karo metu pasirinko pionierių karininko karjerą, kurios viršūnė buvo pasiektą invazijos į Europą metu. Tada, pagal Clay planą, Cherburgo uostas per 48 valandas buvo atstatytas laivininkystės naudojimui. Vėliau, gavęs atsakingas pareigas karinėje Vokietijos administracijoje, Clay iškilo į jos viršūnę ir praktiškai yra atsakingas už 1948 m. sovietų blokados

nepasisekimą. Iš metų vėliau sovietams pradėjus apie Berlyną statyti savo tvorą, prezidentas Kennedy įprašė į atsargą pasitraukusį keturių žvaigždžių generolą ir pradėjusį vaidinti žymų vaidmenį JAV ūkiniame gyvenime (Lucius D. Šiandien yra American Can Co. -- apyvarta 1,1 bilijono dol. -- prezidentas ir bent 10 didžiausių koncernų, kaip General Motors ir Chase Manhattan Bank, direktorius) grįžti į tą apsupimą miestą kaip asmeninį savo atstovą. Tačiau Clay pastangos amerikiečių politiką įstatyti į kiek griežtesnes vėžes susilaukė klūčių iš Valstybės Departamento pusės. Nepaisant to, Clay vis dėlto pasisekė įrodyti berlyniečiams bei sovietams, kad JAV yra pasiryžusios dėl Berlyno ir kariauti.

Į klausimą, ar ir dabar jam atrodo, kad amerikiečių tankai turėjo sugriauti sovietų pradėtą statyti tvorą, Clay atsakė:

"Buvo galimybių pralaužti plyšius toje tvoroje, tačiau ar tai nepriverstų prie susišaudymo ir karo, sunku atsakyti. Manau, kad tai buvo galima padaryti ir nesukeliant karo. Tačiau tai negalėjo būti padaryta, iki visos suinteresuotos valstybės nebuvo susigvenusios su mintimi, kad iš to gali kilti ir didesnis karas".

Pasikalbėjime buvo gvildenamas ir klausimas, ar Vakarai, sovietams pasirašius seperatinę sutartį su Rytų Vokietija ir formaliai prisijungus Rytų Berlyną, negalėtų atsakyti prijungdami Vakarų Berlyną vienuoliktąją Vakarų Vokietijos federalinės respublikos provinciją. Clay atsakė šiuo klausimu pareikšti savo nuomonę, tačiau šis klausimas turėjęs būti visu rimtumu išstudijuotas sovietams pradėjus statyti savo tvorą ir jis iš naujo turi būti apsvaistytas "taikos" sutartį pasirašius. Bet jam atrodo, kad sovietai tokią sutartį pasirašys tik tarptautinių santykių atoslūgio perijoje. Kol santykiai yra įtempti, jie tokios sutarties nepasirašys, todėl JAV įtampa yra šia prasme reikalinga. Jei sovietai vėl pradėtų varžyti susisiekimą su Berlynu, dėl to būtų kovojama -- jis neturės jokių abejonių, kad JAV kariautų. 1948 metais jis, Clay, siūlęs tankais pralaužti sovietų blokadą. Tada jam bu-

vę visai aišku, kad sovietai karo bijo. Tiesa, konvencionalinių JAV karo pajėgų Europoje tada buvo labai nedaug, tačiau, iš kitos pusės, jos turėjo atominį monopolį. Tačiau tokiam pralaužimui buvo reikalingas pasiryžimas pradėti šaudyti, jei tam pralaužimui būtų pasipriešinta, o tai reiškia, kad pirmieji šūviai turėtų būti paleisti iš amerikiečių pusės, tuo tarpu Berlyną aprūpinant oro keliu, šaudymo iniciatyva buvo palikta sovietams. Šiandien Berlyną būtų sunkiau viskuo aprūpinti oro keliu, todėl blokados pralaužimas sausuma būtų būtinai reikalingas, nors tai ir vestų prie karo, nes Berlynas Vakarams tik tuo atveju reikalingas, jei jis gali gyventi kaip dabar -- laisvas ir pramoningas miestas. Už tai Vakarams reikalinga stipri konvencionalinė kariuomenė, ypač Vakarų Vokietijos, kuri viena gali sumažinti atominio karo galimybes.

Tie generolo L. D. Clay pareiškimai yra šiuo momentu itin įdomūs, nes sutarta atnaujinti amerikiečių - sovietų pasitarimus Berlyno reikalu, o Chruščiovas savo antradienio kalboje pareiškė, kad nebus "taikos Europoje ir visame pasaulyje iki nebus pasirašyta taika su Vokietija". Vakarų Berlynas liksias gyvas ir po tos taikos sutarties ir jokios sienos nebūsią pakeistos.

Besiruošiant operų spektakliams Chicagoje, Operos chormeisterė Alice Stephens repetuoja su moterų chorą "Cavalleria Rusticana" operą, kurią girdėsime kovo mėnesio gale.

V. Juknevičiaus nuotrauka

UŽSIENIO POLITIKOS KATASTROFA

Kennedžio užsienio politika sužlugdo. Eilė neįtikėtina nevykusių veiksmų suerzino draugus ir padarė priešus. State Departmento pasiūlymai nepaisomi, jo pasiūlymai neįtikėtina grubi, -- taip rašo vasario 6 d. vedamajame Stamford Advocate, ku-

rį ištisai perspausdiname, gavę redakcijos sutikimą.

Nuo spalio mėn. 22 d. veiksmų, kada neva tai buvo atitruktos atominės raketos iš Kubos, mūsų užsienio politika susidėjo vien iš nesiskaitymo su draugais. Pirmuoju veiksmu buvo nerimą sukėlęs politikos pakeitimas, privertęs Chruščiovą trauktis. Vietoj išlaikyti iniciatyvą, vyriausybė sugrįžo prie "nieko nedarymo", "lauk ir stebėk" politikos. Atrodo, kad praėjus rinkimams, sumažėjo ir Prezidento dėmesys. Tas privedė prie dabartinės situacijos susidarymo Kuboje, kur Sovietų bazė, stipresnė negu bet kada, grasina visai Vakarų hemisferai. Monroe doktrina oficialiai mirė, ir mūsų sąjungininkai stebisi mūsų nusistatymo netvirtumu. Tuo pačiu metu nusileidimo sovietams šalininkų siūlyta politika realizuojasi -- Amerika ištraukia raketų bazines iš Turkijos ir Italijos. Niekas nežino, kokiomis sąlygomis buvo pasiektas susitarimas dėl Kubos, bet Chruščiovas aiškiai išėjo laimėtoju. Tuo pat metu JAV susidėjo su U Thant'o neutraliais Konge prieš mūsų NATO sąjungininkus. To pasekoje Kataranga tapo nugalėta ir prievarta įjungta į Kongą. Dabar mes esame vieninteliai finansiniai remė-

jai šios padidėjusios, bet nualintos valstybės, kur tvarka palaikoma JTO kariuomenės. Mūsų sąjungininkai yra apstulbę, bet "neutralieji", kurie nežiūri skirtumo tarp laisvės ir vergijos, džiūgauja. Po to iškilo raketa "Skybolt" problema, kuri, įžeidusi Angliją, buvo išspręsta susitarant Nassau tokiu būdu, kad įžeidus prezidentą De Gaulle, iš to Prancūzijos prezidentas pasidarė išvada, jog Anglija yra Amerikos marionetė. Tai privedė jį prie nutarimo atimti Angliją kaip politinį Europos partnerį. Blaškymasis Kuboje įtikino, jog užpuolimo atveju Europa turi pasikliauti tik savimi. Prie šių išvadų susidarymo prisidėjo mūsų tęsimas "niekur nedėdant" pasitarimų dėl bombų bandymų sustabdymo ir mūsų koncentravimasis į paprastus ginklus, ruošiantis, kaip atrodo, jei kada tai įvyktų, atominiam karui.

Jei kartais mūsų politika ir yra teisinga, ji būna taip blogai patiekama, jog pasidaro kenksminga. Neatleistina, žinoma, kai Kanada nenori suprasti Amerikos kontinento gynimo reikalo ir aprūpinti JA Valstybėse išvystytas raketas ir lėktuvus atominiais ginklais. Bet Kanada dalinai atleistina, kai ji suka galvą, kodėl

vas į savo eiles subūrė per šimtą lietuvių, o lankytojų paprastai būna per 4 tūkstančius. Truputį baisu, kad iš Marijos salės išvaryta opera gali netekti dalies savo lankytojų, per tai gali ir sumažėti viso kolektyvo entuziazmas, o po to jo greitai galime netekti.

Studebakerio teatras talpina maždaug tiek pat žiūrovų kaip Marijos salė -- apie 1.200. Jis kaštuoja žymiai mažiau, tačiau kartu reikia samdyti jo patarnautojus ir mokėti jiems unijos nustatytą atlyginimą. Ta aplinkybė teatrą žymiai pabrangina. Be to, nors teatro scena yra platesnė, bet jai trūksta gilumos, ji pritaikinta daugiau koncertams. Bet didžiausią rūpestį kelia vieta. Kiek tautiečių patogs miesto centro susisiektu ir automobilių pastatymo brangumo. Savaimė aišku -- faktas, kad teatras yra apie 12-14 mylių nuo daugumos lietuvių gyvenamųjų vietų, yra nemaža kliūtis ir operos vaidintojams bei pagalbiniam personalui. Dėl viso to sunkumai susiję su dabartiniais pastatymais, perša mintį ateityje ruošti spektaklius Lyric Operos rūmuose. Žinoma, publikos būtų galima sutraukti tik vienam spektakliui, juo ir reiktų pasitenkinti, tačiau vietoje galima būtų pigiau išnuomoti kotiumus, dekoracijas, mažiau kainuotų orkestras. Bet visa tai tebūnie kitų metų rūpesčiu.

Ruošiant operos spektaklius dažnai pasigirsta tautinės sąžinės balsas. Ar verta išmesti tūkstančius dolerių svetimiesiems už orkestrą, salę, rūbus (dekoracijos šį kartą gaminamos savos)?

(Nukelta į 2 psl.)

Vienas šaukštelis dervos gali sugadinti medaus statinę...

Chicago Lietuvos Operos chormeisteris Alfonsas Gečas, kuris su vyrų choru dirba nuo jo įsistėjimo dienos 1949 metais, praveda "Pajacų" operos repeticiją Jaunimo Centre, Chicagoje. Akomponuoja Alvydas Vasaitis.

OPERA IR TAUTINIS KLAUSIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Ypač, jei statomi svetimųjų kūrinių? Žinoma, jei pinigai būtų imami iš kokio nors fondo, reiktų pasukti galvą. Tačiau šiuo atveju pinigai sunešami ne iš pareigos, bet iš malonumo. Vieniems opera malonus tęstinumas iš gyvenimo Kaune, kiti eina pasidžiaugti savųjų pasisekimais muzikos ir ypač dainos srityje, tretį, žinoma, eina vien paklausyti geros muzikos. Tokių turėtų būti mažiau. Kad operą pamėgus, ją pasidžiaugus ir ją supratęs reikia laiko. Jei Lietuvoje nebūtumėm turėję valstybinio operos teatro ir chikagiškoje opera neturėtų tiek lankytojų.

Žinoma, kiekvienas operos kolektyvo dalyvis norėtų dalyvauti V.K. Banaičio operos Juratė ir Kastytis pastatyme, tačiau toji opera dar neorkestruota. Orkestravimas reikalauja gero žinovo ir ilgo laiko, kas, ypač Amerikoje, reiškia milžinišką krūvą pinigų. Už tat pats ligos palaužtas kompozitorius, žinodamas vietines sąlygas, iš karto prašė operos vadovybės visas pastangas sukoncentruoti mažesniai uždaviniui -- operos klaviro išleidimui, kad jo padarytas tikrai milžiniškas tautinės kultūros darbas nežūtų. Prie to einama.

Sustojus prie tautinio klausimo... kodėl vienos tautos davė tiek daug operų, kitos mažiau? Reikia neužmiršti, kad italai, kurie šioje srityje pirmąją, operą puoselėja nuo 1600 metų. Dėl įvairiausių aplinkybių Anglijoje tuo laiku atsidėjo daugiau dramų menui, kuris ten pasiekė tobulumo aukštybių. Italų operos pradėjo lyg išsigimti, kompozitoriams sukoncentravus visą dėmesį dainavimo triukams, apleidžiant kitus reikalavimus, vokiečių įtakos dėka opera vėliau išsigelbėjo iš vienšališko nukrypimo.

Pas mus opera iš Vakarų atėjo per rusų, ypačingai, Petrapičio teatrų. Rusų įtaka pas mus jautėsi ypatingame dėmesyje vaidybai, kai tuo tarpu italų įtakoje ir toliau daugiau dėmesio kreipiamą vokalinei pusei. Italų įtaka viešpatauja ir nuolatiniuose JAV operos teatruose, dėl to, bent man taip atrodo, ir mūsų chikagiškos operos pastatymuose daugiau dėmesio kreipiamą į vokalinę ir iš viso muzikalinę negu vaidiną pusę. Pagaliau, atsiminus kiek laiko tų spektaklių pa-

ruošimui yra skiriama, negalima ir reikalauti tobulybės visiems skoniams.

Amerikiečių dvasiai, atrodo, daugiau tinka simfoninė muzika, negu opera. Šiandien JAV ir Kanadoje yra per 1.200 simfoninių orkestrų, dauguma silpnokų, tačiau penki jų: Bostono, Philadelphia, New Yorko, Clevelando ir Chicago gali "nunešti" bet kokią Europos dabartinę orkestrą. Įdomu, kad chikagiškas simfoninis orkestras laikomas pačiu "vokiškiausiu" už Vokietijos ribų, nors jo buvęs vadovas Fritz Reinert yra gimęs Vengrijoje, orkestrantai nėra vokiečiai, o naujas dirigentas tiesa, pakviestas iš

Duesseldorf, tačiau yra prancūzas, Jean Martinon! Žodžiu, muzikos pagalba jokių tautinių problemų neišprešė.

Už tat ir chikagiškos Lietuvos operos pastatymuose negalima ieškoti kokio tautinio klausimo. Pasirenkama tai, kas leidžia gerai pasirodyti chorams, kurie yra didžiausi pastatymo kaltininkai, ir po ranka esantiems solistams. Patyrimas rodo, kad iki šiol visi pastatymai buvo pagyrimo verti, jų meninis lygis buvo pakankamai aukštas. Tautiniu požiūriu svarbu tai, kad jie suklėdė, išlaikė ir išstabilino pasigeretą Lietuvos kolektyvą. Nėra kitos išeities, kaip... visi į operą.

Nemuzikas

Balfas ir Detroito lietuviai

Balfas arba socialinė veikla Lietuvos bendruomenėje yra vienas svarbiųjų veiksmų. Jis savo paskirtimi remiasi krikščioniškojo ir humaniškojo pasaulio aukščiausiu idealu -- mylėti savo artimą kaip pats save. Nors šis idealas turėtų būti niekad žmonijos ir nebus atsieltas, tačiau dėl savo kilumo jis turi būti visų mūsų siekiamas tiek, kiek mūsų žmogiškasis pajėgumas leidžia ir tiek, kiek mes įstengiame savo egoizmą nugalėti. Paneigdami šį kilniausį idealą, mes silpnintume bendruomeninius saitus, kurie

reikalingi išeivijoje, tarpe pavergtųjų bei išskaidytųjų po pasaulį.

Balfo veikla socialinėje srityje yra sunkiai įvertinama dabar. Istorijos lapai ateityje atidengs jo milžinišką vaidmenį fiziniame ir dvasiniame bendradarbiavime tarp lietuvių. Balfas remia ligos, mirties ištiktąją šeimą, senatvę, nedarbo metus.

Ir kaip A. Maceina "Saulės Giesmėje" rašo, "Liga žmonių pasaulyje yra nesugriaujamas įrodymas, kad žmogus yra apspręstas būti drauge". Vadinasi,

ALT Sąjungos Rytų apygardos metinis suvažiavimas

Vasario 16 iškilmingo minėjimo proga, kurį surengė ALT S-gos Elizabetos skyrius, įvyko ir Rytų Apygardos metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 20 atstovų iš 5 skyrių. Rytų Apygardai priklauso 6 skyriai, bet Waterburio skyrius nedalyvavo suvažiavime. Be skyrių atstovų, suvažiavime dalyvavo ALT S-gos Centro Valdybos pirm. V. Abraitis, vicepirm. dr. B. Nemickas ir sekr. E. Čekienė.

Suvažiavimą atidarė ir sveikinimo žodį tarė Rytų Apygardos pirm. A. S. Trečiokas, sekretoriavo Jurgis Sirusas.

Suvažiavimas buvo ypatingai sklandus ir našus.

Buvo išklausyti Rytų Apygardos Valdybos pranešimai (pirm., sekr. ir išd.), Centro Valdybos pirm. V. Abraičio žodis ir diskusijos dėl pranešimų. Pertraukos metu užkandžius parūpino

Elizabetos skyriaus vadovybė.

Suvažiavimas rado reikalingu vadovybės neperrinkti iki ALT S-gos seimo. Manoma, kad Seimas ras reikalingu Apygardų vadovybės, o gal ir skyrių valdybą rinkti dviem metams.

Plačiai išsikalbėta įvairiais ALTS reikalais, naujų skyrių organizavimu ir kt. Centro pirm. V. Abraičiui painformuojant ir ateities veiklos reikalais, diskusijų metu iškilo įvairių sumanymų ir pasiūlymų.

Pirm. A. S. Trečiokas padėjo suvažiavimo dalyviams, o ypatingai Elizabetos skyriaus pirm. Juozui Juškai ir visai skyriaus vadovybei už malonų suvažiavimo prirėmimą ir vaišes. Po posėdžio, visi dalyviai vyko į Vasario 16 iškilmingą minėjimą prie specialiai paruošto Apygardos suvažiavimo dalyviams garbės stalo.

(d)

ALT S-gos Elizabetos skyriaus metinis banketas

Elizabetos skyrius jau ne pirmą sykį parengia labai jaukų Vasario 16-tos dienos

proga išvakarių prisiminimą. Lietuvių Laisvės salės patalpose susirinko 250 dalyvių, kurių tarpe matėsi daugelis jaunimo. Taip pat daugelis įvairių profesionalų ir žymesniųjų Elizabetos ir apylinkės lietuvių.

Programą pradėjo ALT S-gos skyriaus pirm. Juozas Juška ir programai praversti pakvietė buv. skyriaus pirmininko B. Vyliuoto dukrą Ireną Vėblaitienę, kuri įprastu jai būdu labai sėkmingai pravedė programą.

Pirmiausia buvo sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai, pravedant L. Stukui, jam po to labai vykusiai padainavus porą solo dainų.

Dr. B. Nemickas pasakė Vasario 16 dienai pritaikytą kalbą, o Irena Vėblaitienė padėkdamas gerai parinktu ir su giliu įsijautimu atliktų eilėraščių.

Zubavičienė dar padainavo keletą dainų, kurias klausytojai labai vertino, pianu palydėjo ponas, kurio pavardės neatmenu ir už tai labai atsiprašau. Programa buvo labai sklandi ir atitiko parengimo dvasias.

Skyriaus pirm. Juozas Juška padėjo visiems atsilankiusiems ir pakvietė vaišėms. A. S. Trečiokas

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas

"Dabartinės lietuvių kalbos žodyno" nubošėvinkintoji laida jau išėjo iš spaudos. Žodynas imponantiškas, gražus, viename stambiam tome, apie 1000 psl. apima apie 45.000 žodžių nuo raidės A iki Z, gerame popieriuje, gražiai atspausdintas, įtrintas į kietus tamsaus aukslo apdarus. Vieno žodyno kaina -- \$12,00 ir jis gaunamas Terroje, 3237 West 63rd Street, Chicago 29, Ill., pas visus lietuviškų knygų platintojus, taigi, ir Dirvoje.

Šį žodyną redagavo prof. J. Balčikonis, K. Korsakas, J. Kabelka, J. Kruopas, A. Lyberis, K. Ulvydas, o jo bendradarbių eilėse -- dešimtys mūsų kalbininkų ir kalbos specialistų. Šis žodynas šiuo metu yra vienintelis lietuvių kalbos žodynas, ir čia glūdi jo neįkainuojama reikšmė. Žodynas kirčiuotas, žodžiai gerai ir visapusiškai aptarti ir paaiškinti, apūrinėti pavyzdžiais, kaip jie gali būti vartojami sakiniuose, o taip pat svarbu -- jis paruoštas, laikantis Jablonskės rašybos pagrindų, ir tuo būdu -- vienintelis lietuvių kalbos vadovas besirūpinantiems mūsų rašomosios ir šnekamosios kalbos problemomis.

Šio žodyno bolševikinė laida pasirodė Vilniuje prieš kelerius metus. Žodyno redakcinė kolegija buvo "sustiprinta" rusų prof. B. Larinu, maža tesuprantančiu lietuviškai, bet specialistu bolševikiniam žodynams ruošti.

Prof. B. Larino rūpesčiu ne tik tokie tarptautiniai žodyno žodžiai, kaip liberalizmas, patriotizmas, imperializmas, filantropija ir šimtai panašių gavo grynai bolševikinės definicijas, nieko bendro neturinčias su tikrosiomis tų žodžių prasmėmis, bet ir grynai lietuviški žodžiai aprūpinti tokiais žodžių vartojimo pavyz-

džiais, koki rimtą kalbos mokslo veiklą iš karto pavertė grubiu bolševikinės propagandos įrankiu, erzinančiu ir šlykščiu paimti į rankas.

Naujoje žodyno laidoje visiems sužalotiesiems tarptautiniams žodžiams, laikantis K. Borutos, P. Čepėno ir A. Sirutytės - Čepėnienės Tarptautinių žodžių žodyno, Lietuvių Enciklopedijos, Enciklopedija Britannica ir kt. enciklopedijų grąžintos jiems priklausios prasmės, o bolševikinės propagandos sakiniai žodžių vartojimo pavyzdžiuose pakeisti neutraliais ir žodyno vartotojų neerzinančiais sakiniais. Tuo būdu žodynui grąžintas mokslinei veiklai rimtumas, kurio jis nusijęs pirmoje laidoje. Kaip žodyno antrosios laidos pastabose prisipažįstama, ir šiai laidai dar toli iki tobulumo, bet ji jau visiškai priimtina ir nerzinanti skaitytojo.

Žodynas išleistas 1.000 egz. tiražu.

(t)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

NAUJASIS TESTAMENTAS IR PSALMAI -- išleido lietuviškai The British and Foreign Bible Society Londone, 161 psl. Lietuviškosios laidos platinimu rūpinasi šv. Rašto Vertimo komisija, (2209 S. Bell Ave., Chicago, Ill. (kun. J. Pauperas). Kaina nepažymėta.

RINKTINĖ -- Nidos Knygų Klubo Londone rinktinių straipsnių rinkinys, leidžiamas kas 3 mėn. Kaina 75 centai, 12 numerėse dauguma straipsnių, tilpusių Drauge, apie Maironį.

GIMTOJI KALBA -- bendrinės kalbos laikraštis -- 4 nr. (1962 m) Leidžia JAV LB-nės Kultūros Fondas, 2642 W. 15th St., Chicago Ill. Prenumeratos kaina 2 dol. metams.

MOKAME

4 ¹/₂ %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$4.98
GERMAN BRANDY	5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98
VODKA pilna kvorta	\$3.59
KRON BRANNVIN	
AQUAVIT (švediška)	5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR	
MARTINI kvorta	\$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas	5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY	5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH	\$0 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas	5th \$0.98

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguojas:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

MISLĖ

Jungtinis Pabaltiečių Komitetas prašo prezidentą padaryti įtakos, kad Europos Laisvės Komitetas galėtų įsteigti ir Lietuvai, Latvijai bei Estijai skirtas radijo programas per savo siųstuvus. Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visuomenę paremti tą prašymą atitinkamais laiškais ELK prezidentui (John Richardson, Jr., 2 Park Ave., New York 16, N.Y.). St. Jaro Dirvoje (šėskite ir rašykite!) itin įtikinamai tą kvietimą parėmė.

Išidėmėtina, kad Jungtinis Pabaltiečių Komitetas yra sudarytas Amerikos Lietuvių Tarybos ir latvių bei estų panašių atitikmenų. Kalbamasis komiteto žygis yra sutartinai su latviais ir estais atliktas Amerikos Lietuvių Tarybos žygis. Tikslas visų panašiems tautiniams-nepriklausomybiniams interesams svarbus, taigi neabejotinai vertas ir lietuvių pritarimo bei paramos, be skirtumo, ar kurie Amerikos piliečiai ar ne.

Bet, štai, Naujienose (vasario 18), jų oficialiųjų apžvalgų vietoje, skaitytome "pranešimą iš Washingtono", kuriame tas žygis vertinamas kaip "didelis nesupratimas baltiečių tarpe" ir su panieka vadinamas "globaliniu blynu". "Baltojo Namo tvarkos žinovo autoriteto bevardis pranešėjas nurodo, kad prezidentas tokiems reikalams neturi laiko ir net nekompetingas, nes Europos Laisvės Komitetas gi privati organizacija. Prezidentas prašymo nesvarstysias, o geriausiu atveju gal tik perduosias valstybės departamentui. Bet daug didesnė to prašymo yda esanti ta, kad jame puolamas (?) Amerikos Balsas, tad tuo "labai nepatenkinti lietuviai ir kiti pabaltiečiai, kurie dirba Amerikos Balso skyriuose"... Kita yda -- prašyme glūdi "priekaištas vyriausybei" (?) ir net netaktiškas palinkimas "atsukti nugarą šios šalies valdžiai" (!). Pagaliau, didžiausia yda, -- kad Amerikos piliečiai pasirašė prašymą ne dėl Amerikos, o tik dėl "egzilių" (svetimšalių) interesų.

Pranešama, kad "nors estų ir latvių pirmininkai padėjo po memorandumu savo parašus, bet dabar jie gailisi ir teisinasi (prigąsdinti "neamerikietiško elgesio" priekaištais?), kad dėl skubumo neturėjo laiko pagalvoti. Jie bando suversti kaltę lietuviams..."

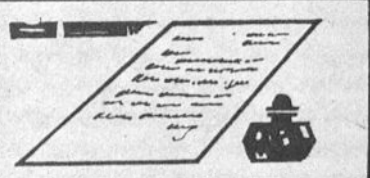
Užsimojimas įsteigti pabaltiečių programas Laisvos Europos Radijo rėmuose buvo jau pradėtas vykdyti prieš daugiau kaip vienuolika metų. Bet susidūrė su raudona šviesa iš Washingtono (ir privati radijo veikla valdžios reglamentuojama). Priekaištys gal ne visos viešai žinomos, bet apie vieną jau tada buvo plačiai kalbama. Būtent, tūli Amerikos Balso pareigūnai iš pabaltiečių skyrių pareiškė ekspertiską nuomonę, kad į Pabaltijį jau kalba Amerikos Balsas, -- argi negana?

Vėliau, tas klausimas kildavo maždaug kas pora metų, ir vis nesėkmingai. Sako, tai dėl lėšų, tai dėl priemonių stokos, bet svarbiausia vis dėl tos žalios šviesos nebuvimo, nes ten, iš kur jos laukiama, vyraujanti ta pati nuomonė, kad pabaltiečiams gana valdinio Amerikos Balso.

"Satelitiniais" kraštais kažkodėl valdinio balso negana: jiems yra oficialiaja politika nesaistomos (ar bent mažiau saistomos) programos iš Laisvos Europos Radijo. Rusams ir kitoms bolševikinės imperijos tiesiogiai valdomoms tautos irgi negana jų kalbomis perduodamų valdinių Amerikos Balso programų: joms veikia dar ir Radio Liberation. Atitinkamų Amerikos Balso skyrių pareigūnai dėl to neišsikeičia ir neišjūri kokio nors Amerikos Balso ar valdžios politikos "puolimo", nuvertinimo ar įžeidimo. Tik pabaltiečių skyrių pareigūnai (labai abejojame, ar visi), pasirodo, "labai nepatenkinti", kai pajudinamas tas pabaltiečių diskriminacijos klausimas.

MISLĖ: Iš kieno ir iš kokių interesų kyla pasipriešinimas prieš pastangas pabaltiečiams gauti galimybę naudotis Laisvos Europos Radiju? Ir kodėl tas pasipriešinimas dabar įsikūrė Naujienų pažiūras skelbiančiose skiltyse? (vr)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

PILNAI PRITARIU

Pilnai pritariu B. Railos (žiūr. Dirva Nr. 21, Psl. 5) nuomonei, kad reikia susimąstyti ir išsiaiškinti Metmenų žurnale (Nr. 5, 1962 m., Psl. 178-182) pareikštas mintis apie "Trečios jėgos formavimąsi".

Sitūla, kad Dirvos skiltyse jaunajai kartai paaiškinimus suteiktų V. Rastenis, kuris, jei neklystu, yra Metmenų redakcijos bendradarbis ir Dirvos redakcinės kolegijos narys.

Gediminas Vildžius
City of St. Laurent
Canada

PAVĖLINTOS KRIKŠTŲNOS

Detroito lietuvių tarpe uoliausiu korespondentu bene bus K. Jurgutis.

Jis labai meniškai moka paraizduoti gražiąją lytį. Kai paskaitai, net širdis apsala. Atsistūsti ir pagalvoji, o kad taip tikrai būtų. Likutiniai praklinčiausia moterim, kuri bet kuriais laikais kada buvo. Mes užtai K. Jurgutį mėgstame.

Bet... Kai jis nori, dar taip

nesenai įsteigtą Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Detroito skyrių perkrikštinti į Detroito Lietuvių Spaudos bendradarbių Sambūrį, tai ir mes, gražioji lytis, liekame nepatenkintos. Tokį pasiūlymą ir pavadinimą K. Jurgutis davė Dirvos Nr. 17.

Kodėl gerb. K. Jurgutis nemalonėjote dalyvauti steigiamuose Žurnalistų Sąjungos skyriaus susirinkimuose? Visi buvome kviečiami.

Dr. Tėvas Tomas Žiūraitis kaip tik buvo paruošęs labai įdomią paskaitą, kurioje išaiškino: kas yra žurnalizmas ir kodėl mes, lietuviai, privalome tokį skyrių turėti. Yra atspausdintos LZS Detroito skyriaus nario kortelės lietuvių ir anglų kalbomis. Su šia kortele mes galime dalyvauti ir amerikiečių sueigose.

Štai vienas pavyzdys, kodėl mums svarbu turėti žurnalisto kortelę. 1945 m. kovo 23 d. Lietuvių Misija nuvežė į Washingtoną milijoną parašų, kuriuos surinko lietuviškoji visuomenė po visą Ameriką, prašant nepažeisti Lietuvos Nepriklausomybės. Tuos parašus įteikti buvo

Chicago Lietuvių Operos režisierius Kazys Oželis pirmojoje sceninėje repeticijoje aiškina scenos išdėstymo planą prie dailininko Vytauto Virkauskos dekoracijų eskizo. Aplink eskizą matyti solistai: žemai -- Leonas Sodeika, kurio debiutą girdėsime Silvio partijoje; stovi -- iš kairės dešinė: Algirdas Brazis, Prudencija Bičkienė, Roma Mastienė, operos režisierius Kazys Oželis, Julius Savrimavičius, Alvinas Giedraitienė, Genovaitė Peškienė, Stasys Baras, Danutė Stankaitytė, Kristina Bartulienė. Nuotraukoje nėra kituose miestuose gyvenančių solistų: Aldonos Stempužienės iš Clevelando, Stasio Liepos iš Bostono ir Leono Baltraus iš Rochesterio. "Cavallerios Rusticanos" ir "Pajacų" operų spektakliai įvyksta kovo 30 d., 8 val. vak., kovo 31 d., 3 val. po pietų ir balandžio 7 d., 3 val. po pietų, Studebaker teatre, Chicagoje.

IŠEIVIJOS LIETUVIS ŠIŲ DIENŲ KELYJE Į LIETUVOS LAISVĘ (2) E. ČEKIENĖ

Lietuvoje 22 laisvės metus gyvenome lyg po atvirą dangum, nepagalvojome apie galimą nepriklausomybei pavojų, tikėdami, kad sunkiai prisikėlę, amžinai gyvensime be baimės, be alkio. Pirmieji išėjimai atėjo iš Lietuvos prezidento Antano Smetonos, 1936 m. šventinant Prisikėlimo Bažnyčios kartinį akmenį, pasakytos kalbos.

"Šviesias džiaugsmo dienas jau temdo rūstieji rūpesčiai. Visa žemė nerimo jaudinama, tai kad ir mūsų kraštas nebūtų jo viesulų apsiaustas, ši pastatysima šventovė, būdama mūsų džiaugsmas, teesie mūsų ir grasmė, kad mokėtume išlaikyti savotautos gyvenimą laisvą".

Kaip tik tuo metu tarptautinės politikos įvykių raida komplikuavosi, didžiųjų valstybių dangus niaukėsi, keldamas susirūpinimą mažosioms tautoms.

Istorija kartojasi. Dabar vėl gyvename politinių problemų suptame, kurios kaskart vis labiau paleičia mūsų kraštą ir mus pačius, išeivijos lietuvių. Mus pasiekia Maskvos vadovaujamas pasaulinis komunizmas pūldamas visais frontais, visą laisvą pasaulį, kuris jo laiku nepažinęs, jo grėsme netikėjęs, leidžia jam vis plačiau įsitvirtinti, nors vienas kitas amerikiečių žurnalistas jau 1956 m. įrodinėjo, kad naujoji sovietų politika Vakarams būsianti daug pavojingesnė ir grėsmingesnė. Net atominiai ginklai nebesuteiks apsaugos prieš komunistų agresiją ir jų skverbimąsi.

Ne tik okupanto pavergtą Lietuvą, bet ir mes, išeiviai laisvuose kraštuose, to naujojo mūsų tautos pavergėjo metodo esame jau nuodijami.

"I mus vėl grįžta tas pats senas laisvės ilgesys -- ilgesys, kurio neapimsi žmogus nei protu, nei širdimi... Tas ilgesys yra kažkas, kas ateina amžiu

bėgyje, kas išsiverčia iš istorijos lapų ir kas gimsta, kaip kūdikis, kuriam reikia išaugti ir subręsti, kad jis taptų vyru -- tvirtu, viliojančiu ir karingu. Laisvės ilgesio jėgai išaugti reikia ilgų metų, reikia dešimtmečių, o gal net ir šimtmečių. Ir kol laisvės ilgesys nėra sujungtas su didesnę laimės troškimu, tol jis yra bejėgis ir negali suskaldyti vergijos pančių. Laisvės troškimas yra galingas tik tada, kai jis plaukia iš tikėjimo, jog ta trokštamoji laisvė atneš žmogui džiaugsmą ir laimę; jog jis atneš didesnę gerbūvį ir platesnį pasitenkinimą" (Margutis, 1960 m. bal. mėn.).

Kokios, tačiau, laimės, kokio didesnio gerbūvio siekia tie lietuviai, kurie laiko galimu "Trečiąją frontą", (žiūr. Metmenų 5-ąją numerį ir Vieniybės ž.m. sausio 4 ir 11 d. P.A. Smalėno straipsnius).

Šių straipsnių autoriai nesijungiančius į tą 3-įjį frontą vadiną atsilikėliais, užkietėjusiais konservatoriais, savo doktrinos sukavėjusiais...

"Koks mūsų kelias į laisvę?" -- klausia Smalėnas ir čia pat atsako: "Mūsų (Lietuvos laisvę) jau negali būti atskiriama nuo bendros pasaulio laisvės bei teisingumo. Nepriklausomybė tokia, kaip buvo, -- absoliutinė valstybės nepriklausomybė, vargiai įmanoma. Jungtinės Vakarų Europos valstybės jau yra faktas. Panašiai gali būti ir su Rytų Europos Jungtinėmis valstybėmis..."

Metmenų 5 nr. V. Kv. suges-

tijonuojama panašų išeivijos lietuvių kelią:

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395

SUBURBAN PHONE656-6330

Žiemos išvargintas?
Čia jums dvelkteli PAVASARIS!

home and flower show
CLEVELAND PUBLIC HALL • MARCH 9-17

DIRVAI AUKOJO

F. Juras, Cleveland 2.00
Dr. V. Ramanauskas, Cleve. 5.00
Dr. J. Sandargas, N. Royalton 5.00
J. Svarpalaitis, Wingdale 4.00
Globe Parcel Serv. Cleveland 2.00
S. Astrauskas, Chicago 5.00
K. Dusevičius, Boston 2.00
F. Lapinskas, Windsor 2.00
S. Jurgutavičienė, Cleveland 2.00
V. Mažeika, Chicago 4.00
V. Kalytis, Great Neck 5.00
J. Rekašius, Detroit 4.00
J. Vinciušas, Chicago 1.00

A. Sylvester, New Britain... 1.00
J. Česėkas, Toronto 1.00
Dr. B. Radzvanas, Liet. Front.
Bič, N.Y. sambūrio vald. 5.00
V. Žmuidzinas, Rochester... 1.00
S. Giedrikis, So. Orange 4.00
Z. Strazdas, Wethersfield ... 2.00
J. Stukas, Hillside 15.00
A. Patalauskas, Detroit 2.00
T. Blinstrubas, Chicago 4.00
A. Jurgėla, Brooklyn 3.00
V. Morkūnas, Cleveland 1.00
P. Mačiulaitis, Bloomfield .. 4.00
P. Žolynas, Chicago 4.00
K. Siliūnas, Flushing, N.Y. 4.00

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

"... priėję išvados, kad nepriklausomybės atstatymui apčiuopiamoje ateityje nėra realių vilčių, yra pasiryžę 'padėti lietuvių tautai' nekeldami nepriklausomybės klausimo, jei to reikalauja tie, kurie nustato sąlygas, kuriomis apskritai tėra galima 'tautai padėti'."

Kuo gi tos trečiosios jėgos formuotojai tautai nori padėti?

DANCING WATERS
a musical Fountain of everchanging beauty!

14 "In & Out" Gardens

WALK-THRU HOME

OF FUNCTIONAL ELEGANCE

250 Home & Garden EXHIBITIONS

ĮEJIMAS \$1.00
Atidarymo diena 1 val. p. p. iki 10:30 val. vak.
Uždarymo diena 11 val. ryto iki 3:30 val. vak.
CTS autobusai į parodą vyks iš miesto (mumų) parkinimo aikštės iki 11 val. vak.

LNT Los Angeles atstovybės ruošto Vasario 16 minėjimo programos dalyviai ir svečiai. Sėdi iš kairės: pianistė Raimonda Apeikytė, solistė Helen Barthush Swaggart, pianistė Brown, Lietuvos konsulas dr. J. Bielskis, LNT pirmininkas dr. P. Pamataitis. Stovi: čelistas Viktoras Dapšys, S. Waitek, Viktoras Petrikas, Stasys Lozoraitis, jr., adv. Stasys Paltus ir Leonardas Valiukas.

L. Kančausko nuotrauka

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO SUKAKTIES MINĖJIMAI LOS ANGELES

Vasario 16-tosios sukaktį Los Angeles lietuviai šįmet plačiai atžymėjo. Minėjimų būta kelių, ir su tam tikru pasitenkinimu tenka pastebėti, kad šie minėjimai ne tik vienas kitam nekludė, nesikryžiuo, o priešingai vienas kitą papildė ir Vasario 16-sios prasmę išnešė į platesnius lietuvių visuomenės sluoksnius. Minėjimus ruošė: ALT skyrius, LNT Atstovybė, skautai, Long Beach lietuviai, parapijos ir šeštadieninė mokykla.

ALT SKYRIUS rengtas Vasario 16-tos minėjimas buvo centrinis, gausiausias ir, palyginus su paskutiniaisiais metais, praėjo ryškesnėje ir stipresnėje formoje. Prie minėjimo praturtinimo daug prisidėjo Lietuvos atstovo iš Washingtono J. Kajecko dalyvavimas.

Dėmesio centre buvo Lietuvos atstovo J. Kajecko kalba, kurios išklausti susirinko apie 500 Los Angeles lietuvių. Svečias į jokią pranašystę nesileido ir tarptautinių politinių situacijų perversinimo nedarė. Kalboje nebuvo nei perdėto optimizmo, nei pesimistinio skundo. Visa J. Kajecko kalba buvo patriotinė, artima ir suprantama lietuviškai širdžiai. Kalbėtojas ne tik bendrinėmis organizacijoms ir vadovams, bet ir Los Angeles labiau iškilusiems visuomenės veikėjams rado šiltų, malonių žodžių jų darbams įvertinti ir atžymėti. Žodžiu, Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir kalbėtojo tribūnoje ir bendrai visa savo laikysena Los Angelėje išliko santūri apdairiu diplomatu, lygiai vertindamas visas lietuvių geras intencijas ir pastangas.

Prie ALT minėjimo reikšmingumo prisidėjo dar ir ta aplinkybė, kad pirmą kartą buvo gautas iš Los Angeles miesto leidimas Vasario 16-tosios proga miesto aukštėje iškelti Lietuvos tautinę vėliavą. Tai yra reikšmingas laimėjimas ir kas prieto asmeniai yra prisidėję, tam priklauso visų Los Angeles lietuvių širdinga padėka. Lygiagrečiai ši padėka priklauso ir miesto burmistrui Samuel W. Yorty, kuris parodė tiek daug supratimo, neskaitylingai lietuvių kolonijai.

Visame ALT minėjimo fone šviesiu ir pakiliu momentu buvo lietuvių Rašytojų D-jos centro valdybos 1962 m. premijos įteikimas, kurį atliko pirmininkas Bernardas Brazdžionis. Buvo išklaušta įkalbėta į garsinę juostą J. Griniaus padėkos kalba, kuri iš Vokietijos buvo specialiai atgabenta į šias iškilmes.

Vasario 16-tosios proga rengiamas banketas šįmet buvo žymiai gausesnis tiek konsulariniais atstovais, tiek kongreso ir vietos politinėmis asmenybėmis.

Lietuvos atstovas J. Kajeckas Los Angelėje lankymosi, proga rado reikalingą aplankyti Liet. Tautinius Namus. Tai įvyko, vasario mėn 9 d., šeštadienį, minėjimo išvakarėse. Tautinių Namų vadovybės rūpesčiu buvo paruošti kuklūs užkandžiai. Ta proga susirinkę virš 40 narių dalininkų,

vakarą pavertė malonių ir jaukiu pobūviu. Susėdus prie bendro stalo Tautinių Namų pirmininkas Pr. Skirmantas pristatė susirinkusiems Lietuvos atstovą J. Kajecką, Lietuvos konsulą D. J. Bielskį ir ALT Tarybos sekretorių E. Bartkų. Pristatyti svečiai tarė trumpą žodį.

LNT LOS ANGELES ATSTOVYBĖS Vasario 16-tos minėjimai pasižymi gera tvarka, saikinga, neperkrauta programa. Minėjimai nebūna masiniai, bet apsiriboja 200-250 skaičiumi. LNT Atstovybė nepretenduoja į Los Angeles lietuvių reprezentavimą. Tai sėkmingai ir tinkamai atlieka ALT vietos skyrius. LNT ruošdama Liet. Nepriklausomybės sukakties minėjimus, vengia bet kokių varžybų ar lenktyniavimo; stengdamasi minėjimo dienas suderinti. Nėra taip pat čia ypatingai vienas nuo kitų atsiribojimų: ir ALT ir LNT minėjimuose labai dažnas gali matyti tuos pačius veidus. Pasitaiko ir kietesnių kaktų, labiau užsispyrusių... Bet kiekvienais metais jų skaičius mažėja. LNT Atstovybės rengiami Vasario 16-tosios minėjimai yra virtę įsigalėjusiu papročiu. Ir šįmet LNT Atstovybės rengtas Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas, įvykęs Tautiniuose Namuose, š. m. vasario mėn. 16 d., praėjo labai sėkmingai, ir, be to, bus vienas iš geriausių LNT Los Angeles Atstovybės visų rengtų minėjimų.

LNT Vasario 16-tos minėjimą pradėjo pritaikytu atidaromuoju žodžiu atstovybės pirmininkas Dr. P. Pamataitis.

Lietuvos konsulas Dr. J. Bielskis, sveikindamas susirinkusius, perdavė kartu ir Lietuvos Atstovo J. Kajecko padėką Tautinių Namų Vadovybei už nuoširdų priėmimą, o taip pat jis, Dr. J.

Los Angeles lietuvių Tautiniuose Namuose Lietuvos atstovo J. Kajecko lankymosi metu. Sėdi: ALT sekretorius inž. E. Bartkus, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, konsulas dr. J. Bielskis. Stovi: V. Aleksandrūnas, H. Bajalis, Br. Duda, Pr. Skirmantas, A. Mažeika ir Vl. Gilyš. L. Kančausko nuotrauka

Demokratijos sukuriuose (5)

Savo rimtu taktu jis netrukus visą reikalą į tinkamą vagą įstatęs. Savo orumu ir svarstomojo reikalo supratimu jis ir Ypatingosios Aliantų Komisijos narius privertė su juo elgtis kaip lygius su lygiais, nes tik tuo atveju derybos gali būti vaisingos. A. Volsonokas savo veikale *Klaipėdos problema* pažymi, "kad itin didelis ir naudingas darbas šiuo atžvilgiu buvo nuveiktas Lietuvos Vyriausybės Ypatingojo Įgaliojimo A. Smetonos, kuris savo autoritetu sugebėjo nuraminti krašto tautines sroves, sudarydamas tuo būdu palankias sąlygas tolimesnėms Lietuvos vyriausybės deryboms su santarvininkais".

Vasario 2 d. Aliantai, remdamiesi savo Ypatingosios Komisijos pranešimais, Lietuvos vyriausybei įteikė ultimatumą, reikalaujanti per septynias dienas grąžinti į Lietuvą visus iš jos atvykusius ginkluotus asmenis, paleisti sukilėlių karuomenę, atstatyti E. Simonaičio direktorią ir Krašto Gelbėjimo Komitetą. Tų reikalavimų neįvykdžius, buvo grasoje Klaipėdos ginčą perduoti Tautų Sąjungai, o su Lietuvos valstybe nutraukti diplomatinis santykius.

Sukilėlių valdžios, kuri jau buvo stipriai įsitvirtinusi Klaipėdos krašte, buvo visiškai priešingi siekiai: vasario 3 d. direktorijos pirmininkas E. Simonaitis Ambasadorių Konferencijai, Tautų Sąjungos generaliniam sekretoriui, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Italijos vyriausybėms pasiuntė notą, kad 1923 m. sausio 19 d. Šilutėje 64 krašto atstovai vienbalsiai priėmė deklaraciją, skelbiančią Klaipėdos krašto norą jungtis su Lietuvos respublika, ir Gelbėjimo Komitetui pavesta tą deklaraciją, jau notifikuoat Lietuvos vyriausybei, ko greičiau įgyvendinti.

Kaip suderinti šiuos nesuderinamus dalykus? Čia glūdi svarbiausias ir draug sunkiausias A. Smetonos uždavinys. Atvykęs į Klaipėdą, jis savo patarėjų pasikvietė J. Budrį, kuris jam nušvietė Klaipėdos krašto būklę, jos gyventojų nuotaikas ir karėvinės internuotos prancūzų įgulos laikyseną. A. Smetonai viena buvo aišku, kaip diena, kad to, kas Lietuvai nuo amžių priklausė, ką jos sūnūs ginklų ir kraujo aukomis atgavo, jokių būdu negalima išsižadėti. Tačiau neišmintinga būtų pyktis ir su Aliantais, kuriems Versalės sutartimi Klaipėdos krašto sprendimas priklausė, ir kurie yra pažadėję palankiai Lietuvai išspręsti. Susidariusioje Aliantams nemalonių būklę reikėjo rasti šioks ar toks *modus vivendi*, kuris, nepažeisdamas Lietuvos interesų, galėtų būti jiems priimtinas.

Bielskis, buvęs prašytas perduoti sveikinimus susirinkusiems čia į Vasario 16-tos minėjimą. Toliau savo žody Liet. Konsulas Dr. J. Bielskis užgrybė LNT pasisakymą dėl savo darbo apimtys ir kartu pažymėjo, kad kuo greičiau piniginės rinkliavos bus atskirtos nuo pačių minėjimų, tuo būsią žymiai geriau ir naudingiau.

Visiems maloni staigmena buvo Lietuvos Pasiuntinybės prie Vatikano sekretoriaus Stasio Lozoraičio jr. atsilankymas. Savo sveikinimo žodyje trumpai apibūdines esamą padėtį Romoje, pareiškė padėką Los Angeles lietuviams už parodytą paramą ginant

Lietuvos Diplomatinę Atstovybę prie Vatikano. Visų pasaulio lietuvių spontaniška reakcija žymiai prisidėjo, jei ne prie visko, tai bent dalinio Liet. Diplomatinės Tarnybos teisių atstatymo. Kartu pabrėžė, kad mūsų visai politinei akcijai reikia nuolatos ieškoti naujų kelių, naujų metodų ir sistemos. Ypatingai aktualus esąs platesnis panaudojimas mūsų jaunimo ir įjungimas į aktyvesnę politinę veiklą.

Adv. Stasys Paltus, kiek ilgesnėje kalboje išskėlė reikalingumą daugiau susirūpinti mūsų tautinės kultūros vertybių išlaiky-

mu. Ypatingai užakcentavo, kad yra atėjęs metas daugiau dėmesio kreipti spausdintam žodžiui -- periodinei spaudai, lietuvių literatūrai ir publicistikai.

Iš pačios Lietuvos ateinančios žinios patvirtina, kad lietuvių pasipriešinimas nutautėjimui didelis, kad maža mišrių šeimų, kad visose srityse vyksta pasipriešinimas, tylus boikotas.

LNT Atstovybės pirmininko prašyta Irma Mažeikaitė pravedė meninę programą. Programą išpildė Helen Barthush-Swaggart, pianistė Raimonda Apeikytė ir virtuosas violončelistas Dapšys.

Lietuvos atstovo J. Kajecko lankymosi metu Los Angeles lietuvių Tautiniuose Namuose garbės svečiai ponų tarpe. Sėdi iš kairės: Waitek, J. Kajeckas, Railienė, dr. J. Bielskis, Skirmantienė, inž. E. Bartkus. Stovi: Oksienė, Dudienė, Mažeikienė, Bajalienė, Motekienė, Mickūnaitė ir Sofrinovičienė. L. Kančausko nuotrauka

Visa meninė programa nuskambėjo darniai ir susirinkusiųjų buvo šiltai įvertinta.

Prie įėjimo atsilankė į minėjimą niekieno neraginami LNT Fondui suaukojo 320 dolerių.

Po minėjimo prie ponų paruoštų užkandžių susirinkusieji Tautiniuose Namuose užtruko ilgesnį laiką.

A.L.

DIRVOJĖ GAUNAMOS
— ir galima užsisakyti paštu — šios knygos:

Gen. V. Nagius - Nagevičius, gyvenimo ir darbų apžvalga\$6.00

Stasys Santvaras — Aukos Taurė — autoriaus penktoji lyrikos knyga \$2.50

Leave Your Tears in Moscow\$3.95

Alg. Gustaitis — Kova su gaidžiu (mažiesiems)

ALEKSANDRAS MERKELIS

Ištrauka iš spausdinamos monografijos ANTANAS SMETONA

Ypatingoji Aliantų Komisija, atvykus į Klaipėdą, nesėdėjo ramiai rankas sudėjęs, bet, sukilėlių valdžios netrukdoma, tyrė krašto padėtį, rinkdama reikalingą medžiagą savo vyriausybės informuoti. Ji matė, kad sukilėlių valdžia stipriai laikosi, tvarkingai elgiasi, krašte ramu. Sukilėlių valdžią pšalinti būtų galima tik ginklo jėga, bet Lietuvos vyriausybė tiek glaudžiai susieta su Klaipėdos krašto įvykiais, jog juos šalinant jėga, Lietuva turėtų casus belli. Tat svarbiausias dalykas ne atstatyti *status quo ante*, bet Aliantų autoritetas. Kad Petinė Klaipėdos kraštą valdė netinkamai, buvo aišku ir neginčytina.

Tardamas su Ypatingąja Aliantų Komisija, A. Smetona, prieš tai išsiaiškinęs su Klaipėdos krašto sukilimo vadovybe, pareiškė, kad Lietuvos vyriausybė Aliantų vasario 2 d. ultimatumui galėtų daryti tam tikros įtaigos tik dviem pastariesiems jo punktais: būtent, paleisti Gelbėjimo Komitetą ir pakeisti E. Simonaičio direktorią, statant *conditio sine qua non*, jei Aliantai prieš tai pasižada Lietuvai perleisti Klaipėdos krašto suverenumą.

Ypatingoji Aliantų Komisija, pasitarusi su savo vyriausybėmis, tas sąlygas priėmė: jų vyriausybės atstovai vasario 11 d. ministeriui pirmininkui E. Galvanauskui įteikė notą, kurioje dėkoja Lietuvos vyriausybei už pastangas Klaipėdos krašte atstatyti Aliantų autoritetą ir praneša, kad Ambasadorių Konferencija netrukus deklaruosianti Klaipėdos pripažinimą tam tikromis sąlygomis. A. Smetona su Gelbėjimo Komitetu ir sukilėlių vadovybe susitarė dėl naujosios direktorijos sudarymo. Ypatingajai Aliantų Komisijai pageidaujant, ji turėjo būti sudaryta iš žmonių, nedalyvavusių sukilime. Naujuoju direktorijos pirmininku jau iš anksto buvo numatytas Viktoras Gallius, 30 m. vyras, kilęs iš Pagėgių apskrities, augstuosius mokslus baigęs Vokietijoje, veiklus Mažosios Lietuvos tautinių bei kultūrinių organizacijų narys, 1918 m. pabaigoje pradėjęs dirbti Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, nuo 1920 m. gegužės 1 d. ligi 1922 m. liepos 1 d. Lietuvos valstybės atstovas Vokietijai, o vėliau — Estijai. Žmogus visais atžvilgiais toms pareigoms tinkas. Pirmininkas V. Gallius direktorijos nariais pėsirinko du lietuvių atstovus — ūkininkus Birškų ir Endrių Borchertą — ir du vokiečių — pirklių W. Falką ir Darbininkų Profesinės Sąjungos sekretorių Panars.

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Liucija Kemežienė**, žinomo Nepr. Lietuvos žurnalisto Vinco Kemežio našlė, šiuo metu vieši Clevelande pas dukrą ir žentą — Natą ir dr. Joną Černeckius.

Dr. Jonas Černeckis, žinomas Clevelande psichiatras, neseniai turėjo sunkią automobilio katastrofą.

SPORTINIŲ VARŽYBŲ KALENDORIUS

* XIII-jų žaidynių plaukymo ir stalo teniso varžybos 1963 m. kovo mėn. 30-31 d., Detroit, Mich.

* XIII-jų žaidynių krepšinio ir tinklinio varžybos -- 1963 m. balandžio 20-21 d. Clevelande, Ohio.

* 1963 m. Pabaltiečių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso varžybos, 1963 m. gegužės 11-12 d. Toronte, Ont, Rengia estai.

* XIII-jų žaidynių lengvosios atletikos, lauko teniso ir futbolo varžybos -- 1963 m. birželio 29-30 d. New York, N.Y.

* 1963 m. Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo, lauko teniso ir futbolo pirmenybės 1963 m. liepos 20-21 d. Chicagoje, Ill. Rengia latviai.

Artimiausiu laikubū nustatyta XIII-jų žaidynių šachmatų ir komandinių lauko teniso varžybos datos.

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

A T S T O V A S
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

HELP WANTED MALE

TURRET LATHE

Privalo sugebėti paruošti ir valdyti W & S3; S: 4, S: 5, S ir 3A; S.

Būtinai mažiausia 15 metų patyrimas. Aukštas valandinis atlyginimas. Apmokamos atostogos ir šventės.

WESTERN RESERVE MFG. CO.

3710 East 93rd St.

Michigan 1-0827

(26,27,28)

NEPAPRASTA DOVANA KNYGOS MYLĖTOJAMS!!!

R. SPALIO ALMA MATER ir ST. SANTVARO POEZIJOS RINKINYS AUKOS TAURĖ — ABI KNYGOS UŽ 5 Dol.!

Neatsižvelgiant į kylančius kaštus knygoms leisti, Vilties leidykla, susitarusi su Lietuvių Enciklopedijos leidykla, nutarė praskinti kelią į knygų skaitytojų nepaprastu būdu — jungiant tuos du puikius beletristikos ir poezijos leidinius į vieną puikią dovaną. Nepraleiskite progos, nes ta lengvata galėsite pasinaudoti tik iki 1963 m. balandžio 15 d. Ir niekur kitur, tik užsisakant per Dirvą.

Prašome pasinaudoti žemiau dedama iškarpa.

Siunčiu 5 dol. ir prašau prisiųsti R. Spalio Alma Mater ir St. Santvaro Aukos Taurė šiuo adresu:

Priedų: čekis ☐
pinigai ☐

(parašas)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 10 D. Pabaltijo valstybių genocido paroda.

KOVO 17 D. Balfas rengia pietus šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 4-29 D. dail. Antano Vaikšnorio tapybos darbų paroda Brill Galery, Arcada, 460 Superior Ave.

KOVO 24 D. Neringos tunto Kažiuko mugė Lietuvių salėje.

BALANDŽIO 20 D. Vysk. Valančiaus Lituanistinės mokyklos metinis vakaras-balius šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 20-21 D. XIII-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių krepšinio ir tinklinio varžybos.

BALANDŽIO 27 D. L.T.M. Čiurlionio Ansamblio metinis koncertas naujos parap. salėje.

BALANDŽIO 28 D. DLK Birutės draugija ruošia pietus šv. Jurgio parapijos salėje nuo 12 iki 4 v. p.p.

GEGUŽĖS 4 D. Dirvos pavaršarinis koncertas-balius Slovėnų salėje.

GEGUŽĖS 11 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos vakaras Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽĖS 11 - 19 D. dail. ir skulptoriaus Vytauto Raulinaičio darbų paroda Čiurlionio namuose. Ruošia Korp! Neo-Lithuania Clevelande.

GEGUŽĖS 11 D. Lietuvių Studentų Sąjungos vakaras.

GEGUŽĖS 18 D. Vaidinimas "Gatvės vaikas" šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia Liet. Fronto Bičiuliai.

GEGUŽĖS 25 D. Skaučių tėvų komiteto madų paroda - balius šv. Jurgio parapijos salėje.

BIRŽELIO 1 D. Korp. Neo-Lithuania ruošia Literatūros Vakara.

BIRŽELIO 23 D. L.V.S. Ramovės gegužinė "Kariui" paremti Čiurlionio namuose.

BIRŽELIO 30 D. Clevelando Skautininkų Draugovės gegužinė - piknikas.

LAPKRIČIO 23 D. Kariuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia LVS Ramovė.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

ATITAIŠYMAS

Mano straipsnyje "Vyriausioji Skautininkė Clevelande" (Dirva vasario 18 d.) įsibrovė netikslumas, kurį jaučiu pareigą atitaisyti. Vietoj sakinio "Vyr. Skautininkė ir v.s. Jonaitienė lėšų vajų praves visuose seserijos vienetuose" turėtų būti: "Vyr. Skautininkė, susitarusi su skautininkų skyriaus vedėja v.s. Z. Juškevičienė, lėšų vajų praves visuose seserijos skautininkų vienetuose".

s.A. Balašaitienė

ROCHESTER

• **Raimundas Kiršteinas** LF vajuos komitetui Rochesteriye paaukojo 100 dol. Dirbdamas fabriko įstaigoje, Raimundas vakarais lanko Rochesterio Technologijos institutą ir siekia mokslinio laipsnio. Už pavyzdinę darbą R. Kiršteinas vadovybės yra aukštai vertinamas. R. Kiršteinas yra Liet. Radijo klubo sekretorius ir programų vedėjas. Priklauso Bendruomenės chorui ir dramos mėgėjų būreliui.

• **Juozas ir Marytė Stankai** parašė pasižadėjimą įmokėti Liet. Fondui 100 dol. ir 50 jau sumokėjo. Juozas Stankus dirba atsakingą darbą televizijos fabrikuose, turi namuose televi-

• **Išnuomojami 2 butai** po 5 kamb. (be baldų). 1093 E. 71 St. (26, 27)

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis būgalo, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1½ garažo.

RE 1-9470

• **Mėlynasis Kryžius** (Blue Cross) paskelbė naujas mokesčių ratas, kurios įsigalioja š. m. balandžio 1 d. Iš žemiau dedamos lentelės matome, kad vienam asmeniui mėnesiniai mokesčiai iš 6.4 dol. pakilo iki 7.45 dol.

Grupėms nepriklausantieji individualūs mokėtojai turės mokėti 10.05 dol. vietoj 8.30 dol.

Visos ratos pakeltos 18,8 %. Clevelande ir jo apylinkėse mėnesinės ratos atrodys štai kaip:

Grupiniai kontraktai:	Dabar	Nuo 4.1.63.
120-day Basic, semi-private	\$6.40	\$ 7.45
120-day Basic, ward	5.50	7.00
120-day \$75 Deductible	5.30	6.40
120-day Comprehensive	6.70	7.75
730-day Extended Benefit	6.90	7.95
Negrupiniai kontraktai:		
120-day Basic, semi-private	\$8.30	\$10.05
120-day Basic, ward	7.10	9.45
120-day \$75 Deductible	6.90	8.30
120-day Comprehensive	8.60	10.35

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000.00

4¹/₂%

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

zijų taisymo studiją ir pašauktas maloniai patarnauja lietuviams. Yra labai jautrus lietuviškiems reikalams, aktyvus antibolševikiame fronte amerikiečių tarpe ir toje srityje turi daug rinktinės literatūros.

Nors Marytė Stankienė yra gimusi Austrijoje, tačiau jau puikiai ir laisvai kalba lietuviškai, skaito lietuviškas knygas ir augina Birutę, Kęstutį ir Rūtėlę.

• **Gintutis Regina ir Algis Sabalis**, laimėjo New Yorko valstybės stipendijas keturiems metams studijuoti universitetuose. Abu praeitais metais baigė Rochesterio Lietuvių Bendruomenės Aukštesnę Lituanistinę mokyklą, o šiais metais baigia Aquinas gimnaziją.

• **Rochesterio Lietuvių Radijo klubas** kovo 10 d. šaukia klubo metinį susirinkimą. Narių ir garbės rėmėjų dalyvavimas būtinas.

B. K.

WATERBURY

• **Romas Kezys**, iš New Yorko, buvo pagrindiniu kalbėtoju Waterbury, Conn. suruoštoje Vasario 16 d. iškilmėse. Būdinga, kad tos šventės proga vietos spaudoje (Waterbury American ir Waterbury Republican) buvo nepasigailėta apšiai vietos iškilmų eigai ir jų turiniui atpasakoti. R. Kezys iškėlė visą eilę faktų, griaušančių užmaskuotus komunistinės propagandos kėslus, kurie taikos ir sugyvenimo vardu siekia apakinti vakariečių budrumą.

Waterburio lietuviai pasirinko puikų ir pagirtiną metodą Vasario 16 d. įprasinti; jie nepasitenkino sau suruoštu minėjimu, bet paskleidė Lietuvos vardą, jos

kančią, komunizmo pavojų plačiai amerikiečių visuomenei.

Daugelis kitų vietovių rengėjų Vasario 16 d. panaudojo tą patį metodą, bet liko nemažai ir tokių, kurie iš Waterburio lietuvių veikėjų turėtų daug ko pasimokyti.

HELP WANTED MALE

MECHANIC

Immediate opening for well-recommended married man able to perform fleet maintenance. Truck overhaul experience helpful. Continued company growth insures steady income with advancement opportunities.

Apply Personnel Department

United Parcel Service Inc.

4901 Lakeside Ave.

LEAR SIEGLER, INC.

Industrial Engineers

IE's with degree and experience in methods, standards and plant layout. assembly.

Send resume to Salary Personnel Office.

LEAR SIEGLER, INC.

Power Equipment Division

Post Office Box 6719

Cleveland 1, Ohio

Phone: MONTrose 2-1000

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

STRUCTURAL ASSEMBLERS WELDERS

Experienced on Aluminum

ALL AROUND MACHINIST FITTERS—CLASS A LAY-OUT MEN

Must be experienced on heavy structural work, able to read blueprints and work night shift.

Bartlett-Snow-Pacific Inc.

6200 Harvard Avenue

(25, 26, 27)

HARDCHROME PLATER

Experienced only. Must be able to set-up, and plate all types of work Union Shop. Top wages. Hospitalization and fringe benefits paid for.

Call 232-9111

HARDCHROMERS, INC.

7010 Krick Rd. Bedford, Ohio

(25, 26, 27)

TURRET LATHE OPERATOR

1A and 2A WS short runs. Close tolerance. Steady work. Must have own tools.

ADVANCE BRONZE & MFG. COMPANY

151 Billman St., Lodi, Ohio

948-1231

(25, 26, 27)

FURNISHED APTS. EAST

5912 Superior Ave.,

Terrace Type

Apartments.

2-3-4 rooms as

low as \$10.50.

Bedrooms \$6.50

Utilities.

Call EX. 1-2944

(26, 27, 28)

HELP WANTED MALE

ADMINISTRATIVE TRAINEE INSURANCE

A leading insurance organization (non sales) is looking for 3 young men desiring to train in the administrative and underwriting field.

An excellent opportunity for the man with the necessary all-around qualifications. Applicants should have at least 2 years college training and be willing to relocate.

If you believe you qualify for this permanent position leading to high level responsibility, top employee benefits and a sound future, arrange for an interview now with our Personnel Department.

Royal Globe

Insurance Companies

Williamson Bldg., Public Square

MA 1-9565

(26, 27)

TOOLROOM MACHINISTS

BORRING-MILL

JIG-BORER

TURRET LATHE

General machine shop work. Must have job stop experience.

O v e r t i m e

T & F ENGINEERING CO.

1740 Eastham Ave.

1 block E. of Windemere Rapid Station.

(26, 27, 28)

Design Engineer

Design Engineer with brass fitting experience or plumbing fixtures manufacturer. Requires a knowledge of design, tooling and processes such as casting, machining, plating and assembly. Know sources of parts and have a knowledge of plastics, zinc and brass die castings and screw machine parts. M.E. Graduate preferred. Please send resume and salary requirements to Personnel Manager.

INGERSOLL-HUMPHRIES DIVISION

BORG-WARNER CORP.,

201 E. Fifth St., Mansfield, O.

(25, 26)

HELP WANTED FEMALE

CASHIER

HOSTESS

WAITRESSES

Immediate openings for qualified applicants. Salary, meals, uniforms furnished. Apply in person to Mr. Dunlap after 4 P.M.

KENNY KING'S

FAMILY RESTAURANT

5836 Mayfield Road

(25, 26, 27)

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
CLEVELAND 24

• Pajamų mokesčių blankus pildo Edvardas Karnėnas Baltic Prekybos Namuose, 6905 Superior Ave., šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro. Kitomis dienomis prašoma šaukti telefonu ER 1-4732.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėles bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

KAS IR KUR?

• **ALT S-gos Richmond Hill** skyrius, vadovaujamas **Jurgio Siruso**, vasario 23 dieną suruošė Užgavėnių vakarą-balių, kuris įvyko Festival restorane (Steponio), New Yorke.

I vakarą susirinko pilna salė žmonių net iš labai tolimų vietų: Dirvos redaktorius J. Čiuberkis, iš Clevelando, Liet. Gyd. S-gos pirmininkas dr. S. Biežis, iš Chicagos, M. Valiukėnas, iš Chicagos ir kiti.

Tenka paminėti, kad šis tradicija virtęs skyriaus balius yra rengiamas daugiausia skyriaus narių moterų iniciatyva, kurios paruošia la'iai skoningai lietuviškus užkandžius ir meniškai papuošia stalus bei salę. Šį kartą daugiausia rūpesčio ir darbo teko skyriaus sekretorei Stellai Abraitienei, Bronei Oniūnienei, Elenai Sirusienei, Prekerienei ir k.

Šokiams grojo Butrimo orkestras. Vakarą praėjo malonioj šeimyniškoj nuotaikoj ir rengėjų laikomas vispusiškai pasisekusiu.

• **Kun. Saliamonas Kaudas** mirė Vokietijoje, Feucht'e, 1963 m. vasario 11 d. Palaidotas Feucht'o kapinėse vasario 14 d.

• **Akt. V. Žukauskas**, iš New Yorko, vasario 23, 24 d. buvo išvykęs į Rochesterį, N. Y., kur jis atliko dalį programos LB-nės parengime.

• **New Yorko moterys** ruošia kovo mėn. dvi parodas. A. Kazickienės vadovaujamas komitetas organizuoja kovo 10 d. madų parodą, Ridgewood Lanes salėje, 5 val. vak. Parodos pelnas skiriamas Vasario 16 Gimnazijai remti.

• **V. Jonuškaitės-Leskaitienės** vadovaujamas Liet. Mot. Atstovybės Klubas kovo mėn. gale ruošia New Yorko lietuvių dailininkų kūrinių parodą Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, N. Y.

REMIA PABALTIEČIŲ PASTANGAS

Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto pirmininkas L. Šimutis gavo iš Laisvos Europos Komiteto prezidento John Richardson, Jr. radijo transliacijos reikalą į Pabaltijo kraštus savomis kalbomis, tokio turinio laišką:

"Dėkoju už nuorašą Amerikos Pabaltiečių Bendrojo Komiteto laiško Prezidentui Kennedy, liečiantį transliavimą į Pabaltijo valstybes. Aš pilnai sutinku, jog Radio Free Europe transliavimas turėtų būti praplėstas apimant Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Aš asmeniškai ir štabas toliau dėsime pastangas išgauti padidintą finansinę

LB Philadelphijos apyl. pirm. J. Stiklorius atidaro Vasario 16 minėjimą. Scenoje dalis tautinio ansamblio choro, kuris vadovaujamas L. Kaulinio, išpildė meninę programą. V. Gruzdžio nuotrauka

paramą, reikalingą pirm negu galima tokias transliacijas pradėti.

Nuoširdžiai,
John Richardson, Jr."

Dana Stankaitytė dainuos Bostone

Naujosios Anglijos Baltų-Amerikiečių draugija dirba pagirtiną kultūrinį darbą. Kasmet ji surengia po vieną kitą, estų, latvių ir lietuvių susiartinimo vakarą Internacjonalinio Instituto patalpose. Tų vakarų programos sudaro viena kita kalba aktualiom baltų kultūrinėm ir visuomeninėm temom, trumpa koncertinė dalis, o po to susipažinimo vaišės.

To neperdaug išgarsinto darbo vaisiai pasigėrėtini--Bostone pabaltiečiai randa bendrą kalbą, jungtinėm jėgom geroj koncertinėj salėj eksponuoja savo muzikinę kultūrą, jau eilė metų pa-

žįstamą baltų koncertų vardu, kurie beveik kiekvienu atveju susilaukia palankių amerikiečių muzikos kritikų atsiliepimų. Koncertus lanko estai, latviai ir lietuviai. Pastarųjų, t.y. mūsų brolių lietuvių, Baltų koncertuose galėtų būti žymiai daugiau, nesgi jie savo skaičium Bostone kaimynus gerokai pralenkia.

Pagal nusistovėjusią tvarką, draugijos pirmininku iš eilės būna estas, latvis ir lietuvis. Žinoma, pasitaiko ir išimčių. Tokioj išimtinėj būklėj Baltų-Amerikiečių d-ja yra šiuo metu, nes jai jau ilgesnį laiką pirmininkauja energingasis liet. inž. Vytautas Izbičkas. Jo vadovaujamą valdybą sudaro latvis dr. Bernardas Skulte -- viceprim., lietuvaite Milta Lėmanaitė -- sekr., latvė Olga Švarčbergs -- išdininkė. Draugijos direktorių tarybą sudaro 18 plačiau žinomų Bostono estų, latvių ir lietuvių. Patarėjų komitetą teina Lietuvos garbės konsulas adv. A. Shallna, prel. F.M. Juras, kun. J. Graudin ir Teofilė Tahan.

Kovo 8 d., 8 val. 30 min. vak. Jordan Hall'e įvyksta antrasis šio sezono Baltų-Amerikiečių d-jos koncertas. Jo programą atliks jau šiame krašte iškilusi mūsų daininkė, Chicagos liet. operos solistė Dana Stankaitytė, berods, jau porą kartų anksčiau dailiai pasirodžiusi Bostono lietuvių parengimuose. Šio koncerto programa bus įvairi ir turininga. Iš svetimų kompozitorių išgirsime Marcellij, Glucką, Schubertą, Schumanną, R. Straussą, R. Wagnerį, Ponchiellį, R. Hagemaną, E. Horsonavą ir G. Verdį, iš lietuvių A. Račiūną, K.V. Banaitį, A. Kačanauską, J. Gruodį ir VL Jakubėną. Solistės akompaniatorius šiame koncerte bus Leonidas Milk.

Pažindami D. Stankaitytės muzikinį ir balsinį pajėgumą, gali-

Philadelphijos merą J. Tate Vasario 16 minėjime atstovavo miesto tarybos pirmininkas Paul D'Ortona (iš kairės) J. Kavaliauskas ir J. Cibotti. V. Gruzdžio nuotrauka

Vasario 16 minėjimo Philadelphijoje pagrindinei kalbėtojai dr. E. Armanienė lietuvaite prisega tautinį ženklelį. Nuotraukoje iš kairės: dr. H. Armanas, dr. E. Armanienė, A. Gaigalaitė ir E. Bendžiūtė. V. Gruzdžio nuotrauka

PHILADELPHIA

Iš Korp! Neo-Lithuania Philadelphijos padalinio, gyvenimo

Vasario mėn. 22 d. įvyko juniorų sueiga, kurioje dalyvavo: Br. Banevičiūtė, A. Kaulinytė, M. Kaulinytė, K. Lukas, G. Mironas, P. Mitalas ir Br. Pumpolytė. Sueigą pravedė seniorai D. Matonytė ir J. Matonis. Kiekvienam juniorui prieš keletą savaitių buvo paskirstytos įvairios temos -- referatai iš Lietuvos gyvenimo. Jun. P. Mitalas supažindino savo kolegas su Maironiu ir jo kūryba. A. Kaulinytė trumpai apibūdino Lazdynų Pelėdą, jos gyvenimą ir kūrybą. K. Lukas nukėlė į spaudos draudimo laikotarpį ir knygnešių gaidynę, gi Br. Banevičiūtė nagrinėjo korp! stovyklų tikslą. Po kiekvieno minėto referato vyko diskusijos, kuriose visi aktyviai dalyvavo.

Tenka su malonumu pasidžiaugti, kad mūsų būsimieji inteligentai domisi Lietuvos praeitimi bei jos kovomis dėl nepriklausomybės. Atrodo, kad būsimieji korporantai rimtai ruošiasi gyvenimui ir tikėjime, jog jie bus pavyzdingi lietuviai patriotai, pakankamai susipažinę su Lietuvos praeitimi ir bus verti Korp! Neo-Lithuania spalvų.

Sekanti sueiga įvyks kovo mėn. 1-o, 5 val. p. p. (d)

PADĖKA

BALF Philadelphijos skyriaus vasario 2 d. suruoštas vaidinimas-vakaras praėjo sėkmingai.

Valdyba dėkoja Philadelphijos lietuviškajai visuomenei, kuri atsiliepė į BALF šauksmą ir gausiai atsilankė.

Ypatinga padėka tenka Baltimorės Dramos Būrelio dalyviams, vadovaujamiems Kazlauskui, kurie gražiai suvaidino Čiurlionienės "Pinigėlius", neimdami už tai jokio honoraro.

Mūsų visų padėkos užstignavo: ponios Ardienė, Dantienė, Dilbienė, Gaigalienė, Gamble, Gecienė, Impulevičienė, Jonienė, Juozapavičienė, Krevienė, Mitalienė, Muraskienė, Petronienė, Romanauskienė, Salienė, Šalčiūnienė, Šuopienė, Stupelienė, Traunienė, Vasienė, Vaskaitienė, Vortelienė ir ponai Gudėnas, Impulevičius, Jackeivičius, Morkūnas, Rukšys, Šalčiūnas, Spakevičius.

Be šių entuziastų pagalbos vakaro pasisekimas nebūtų buvęs įmanomas. Dėkui už talką. Valdyba

NEW YORK

• **Tarptautinė Gėlių Paroda** N. Y. Coliseum'e įvyks kovo 9-17 d. Kaip ir pernai, šioj parodoj dalyvaus V. Valaitienė, kuri specializuojasi vestuvinių buketų paruošimu. Ji turės papuošus 2 stalus nuo kovo 13-17 d.d. Dėl informacijų skambinti V. Valaitienei LA 8-2231.

• **San Francisco Examiner** dienraštyje Vasario 16 buvo įdėtas Kristinos Novickienės laiškas, kuriame tarp kitko rašoma: "1918 m. vasario 16 d. Lietuva pasiskelbė nepriklausoma. Deja, ši nepriklausomybė buvo trumpalaikė, nes atėjo ant-rasis Pas. karas ir sovietai, ištroškė užgrobti tiek, kiek tik galėjo, Lietuvą okupavo... Mūsų meilė savo kraštui niekuomet nemirs. Ir tol kol tokie kraštai, kaip JAV atsisako pripažinti Sovietų Sąjungos įvykdytą aneksiją, mes galime ir turime tikėti, kad mūsų šalis vėl bus laisva".

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Kolegai

STASIUI VIDMANTUI,

jo brangiai motinai Lietuvoje mirus, širdingą užuojautą reiškia

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris

Mieliems IRENAI ir ROMUI GINTAUTAMS,
jos mylimai mamytei

ADOMAVIČIENEI

mirus Sibire, gilią užuojautą reikia

ALTS East St. Louis Apylinkės Skyrius

Kolegei DAGMARAI JURCIENEI, giminėms ir artimiesiems, mielai motinai

E. PUODŽIŪNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Stasys Švedas

IŠ MŪSŲ INŽINIERIŲ BOSTONE VEIKLOS

Jau nuo 1949 m. Bostone veikia ALIAS skyrius. Tai pirmutinis lietuvių inžinierių ir architektų organizuotas vienetas JAV. Nepaslapstis, kad iš visų Bostone ir apylinkėse esančių organizacijų, partijų, sambūrių ir klubų ALIAS sk. pasižymi darniausia ir našiausia veikla. Kasmet minint Vasario 16 sukaktį, inžinieriai Lietuvos laisvinimui sudeda nemažiau kaip vieną ketvirtadalį visų Bostone surenkamų aukų. Palyginus, tai didelė suma, nes inžinieriai tesudaro tik kelis procentus lietuviškos visuomenės, bet taip yra todėl, kad jie tebetaiko sau nuostatą -- vienos dienos uždėtis laisvinimo kovai. Nemažas skaičius inžinierių dalyvauja ir platesnėj visuomeninėj veikloj, vadovaudami organizacijoms, vykdamis kalbėtojaus į vietinius ir apylinkės minėjimus, bei skaitydami paskaitas kultūriniuos sambūriuose.

Jeigu šio skyriaus veikla būtų

me būti tikri, kad koncertas bus įdomus ir aukšto meninio lygio. Būtų nemenka paguoda viešniai, o taip pat ir Baltų-amerikiečių d-jai, kad į šį koncertą gausiai apsilankytų Bostono ir jo plačių apylinkių lietuviai. Ne kartą sakiau ir dar sykį kartoju: Baltų-Amerikiečių d-jos koncertai Bostone nusipelnė daug didesnį mūsų dėmesio, negu mes jo parodom.

St.S.

Juozas Gėrnus ir kiti.

Vasario 16 d. susirinkimas įvyko inž. K. Barūno bute, Dorchester. Paskaitą "Iš praeities į dabartį" skaitė prof. Alfonsas Jurskis, atvykęs iš Philadelphijos. Prelegentas ragino remtis į praeities pažinimą ir patyrimus žengiant į ateitį, kad už tėvynės ribų būdami išugdytume naujų Basonavičių, Petrų Vileišių, Antanų Olių, nes laisvės ryto piūtis bus didelė ir plovėjų teks šauktis iš visų šalių, ir visų sričių. Meninėj daly stud. R. Budreika pagrojo smuiku, o Janina Ambraziejienė, Kazys Bartūnas ir Stud. Uogintas Kubilius išpildė Vasario 16-tos dienos minėjimui pritaikintą poezijos pynę sudarytą iš Jono Aisčio, Bernardo Brazdžionio, Zigmo Gavelio ir Stasio Santvaro poetinės kūrybos. Muziką pritaikė ir pianinu palydėjo komp. Julius Gaidelis.

Po Tautos himno namų šeiminiškė Barūnienė vaišino svečius tradicine kavute ir dar ilgokai kalbėtasi, diskutuota, svarstyta įvairūs lietuviškieji reikalai, pasiskirsčius mažesniais būreliais. Zg.

• **Inž. Vytautui Šliupui.** Akademinio Skautų Sąjūdžio pirmininkui, tarnybos reikalais vienam mėnesiui išvykus į Boliviją, jo paeigis laikinai perėmė A. S. S. pirmininko pavaduotojas senj. Vytautas Mikūnas, gyv. 2515 West 39th St., Chicago 32, Ill.